

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ГЕОГРАФІЯ)»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю (предметною спеціалізацією) 014.07 Середня освіта (Географія)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ПНПУ імені В. Г. КОРОЛЕНКА

Голова вченої ради **М. СТЕПАНЕНКО**

(протокол № 13 від «17» 06 2021 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 1.09 2021 р.

В. о. ректора **Р. СІТАРЧУК**

(наказ № 6-УР від «17» 06 2021 р.)

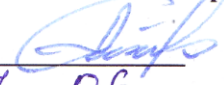
Полтава, 2021

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«Середня освіта (Географія)»

Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність (предметна спеціальність)	014.07 Середня освіта (Географія)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

ПОГОДЖЕНО

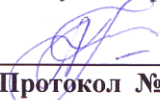
Перший проректор
ПНПУ імені В. Г. Короленка

Р. СІТАРЧУК
17 06 2021 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри географії та
методики її навчання
факультету історії та географії
Завідувач кафедри

А. ШУКАНОВА
Протокол № 11 від 08.06.20 21 р.

РОЗРОБЛЕНО

робочою групою зі
створення/оновлення
освітньої програми
Середня освіта (Географія)
Гарант освітньої програми

О. ФЕДІЙ

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «**Середня освіта (Географія)**»
спеціальності (предметної спеціальності) **014.07 Середня освіта (Географія)**
для підготовки бакалавра розроблена робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по-батькові	Науковий ступінь та / або вчене звання	Найменування посади (для сумісників – місце основної роботи, найменування посади)
Гарант освітньої програми		
Федій Олександр Анатолійович	кандидат педагогічних наук, доцент	доцент кафедри географії та методики її навчання Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка
Члени робочої групи		
Вішнікіна Любов Петрівна	доктор педагогічних наук, професор	професор кафедри географії та методики її навчання Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка
Шуканова Ангела Анатоліївна	кандидат педагогічних наук, доцент	завідувач кафедри географії та методики її навчання Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка
Япринець Тетяна Сергіївна	кандидат педагогічних наук	доцент кафедри географії та методики її навчання Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (основне місце роботи – начальник навчально-методичного відділу Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка)
Куницька Анастасія Романівна		студентка Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка
Курчева Анна Володимирівна		студентка Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка
Мироненко Леонід Леонідович	кандидат педагогічних наук	заступник начальника управління – начальник відділу інституційного аудиту управління Державної служби якості освіти у Полтавській області
Копилиць Євгеній Вікторович	кандидат педагогічних наук	заступник директора з навчально-виховної роботи Комунального закладу «Полтавський обласний центр національно-патріотичного виховання, туризму і краєзнавства учнівської молоді Полтавської обласної ради»
Шкоденко Лариса Анатоліївна		методист відділу природничо-математичних дисциплін та технологій Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені М. В. Остроградського
Сорочан Валентина Сергіївна		директор загальноосвітньої школи I-III ступенів № 20 імені Бориса Серги Полтавської міської ради Полтавської області

**1. Профіль освітньої програми зі спеціальності
(предметної спеціальності)
014.07 Середня освіта (Географія)**

**Profile of the educational program in the specialty 014.07 Secondary education by
subject specialization Geography**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка Poltava V.G. Korolenko National Pedagogical University
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю «Географія», учитель географії Bachelor of Secondary Education Subject Specialty «Geography», Geography Teacher
Офіційна назва освітньої програми	«Середня освіта (Географія)» «Secondary Education (Geography)»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання – 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію освітньої програми № 360, дійсний до 16.06.2025
Цикл / рівень	перший (бакалаврський) рівень: НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://pnpu.edu.ua/osvitni-programi
2 – Мета освітньої програми	
Набуття освітньої кваліфікації бакалаврів у галузі освіти в предметній області навчання географії, що охоплює змістовий і процесуальний компоненти фахової методики, які ґрунтуються на застосуванні сучасних дидактичних інструментів й різних форм педагогічної взаємодії у процесі формування ключових та предметних географічних компетентностей учнів.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область	Об’єкт вивчення: освітній процес із географії у

<p>(галузь знань, спеціальність (предметна спеціальність))</p>	<p>зкладах загальної середньої освіти; зміст географічних наук як підгрунтя шкільних курсів географії та методика формування географічних компетентностей учнів.</p> <p>Цілі навчання: формування конкурентоспроможних фахівців із високим рівнем професійної компетентності на засадах оволодіння основами географічних й психолого-педагогічних наук, дидактичними інструментами й різними формами педагогічної взаємодії у процесі формування ключових та предметних географічних компетентностей учнів, задля вирішення актуальних проблем професійної діяльності та самовдосконалення вчителя.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: базові знання із загальної і регіональної фізичної та соціально-економічної географії; теоретичні засади й прикладні аспекти психології, педагогіки, педагогічної майстерності, методики навчання географії та позашкільної освіти, застосування яких в освітньому процесі забезпечує формування в учнів ключових, міжпредметних та предметних географічних компетентностей.</p> <p>Методи, методики та технології: теоретичні та емпіричні методи географічних й педагогічних досліджень, методики і технології навчання географії, що ґрунтуються на застосуванні сучасних методичних прийомів, засобів і форм організації пізнавальної діяльності учнів у процесі компетентнісного, діяльнісного, індивідуально зорієнтованого навчання географії.</p> <p>Інструменти та обладнання: метеорологічні, геодезичні та навігаційні прилади і обладнання; навчальні моделі; навчальні колекції; інформаційно-комунікаційні системи.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Вища освіта в галузі знань «Освіта / Педагогіка» зі спеціальності (предметної спеціальності) «Середня освіта (Географія)».</p> <p><u>Ключові слова:</u> освітній процес, заклади загальної середньої освіти, географія, всебічний розвиток особистості, компетентнісне навчання географії, педагогічна майстерність, сфера позашкільної освіти.</p>

<p>Особливості програми</p>	<p>Спрямованість професійного саморозвитку майбутнього вчителя на досягнення педагогічної майстерності.</p> <p>Переважання прикладної спрямованості освітнього процесу, яка реалізується внаслідок:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поєднання аудиторної і самостійної навчальної діяльності студентів із виїзними польовими навчальними практиками з географії; – спрямування виробничої педагогічної практики на проектування і проведення компетентнісно-формувальних уроків географії; – залучення учасників освітнього процесу до організації і проведення Всеукраїнських учнівських географічних турнірів, олімпіад, семінарів-тренінгів із географії з метою набуття навичок професійної діяльності у сфері позашкільної освіти; – можлива академічна мобільність та стажування у закладах України та за кордоном.
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Допуском до професії є наявність підтверженої документом про вищу освіту академічної і професійної кваліфікації: бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю (Географія). Учитель географії.</p> <p>Фахівець підготовлений до роботи в галузі освіти і здатний виконувати зазначені професійні роботи за ДК 003:2010.</p> <p>2320. Вчитель загальноосвітнього навчального закладу 2359.2 24275. Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми. 2359.2 24313. Педагог-організатор.</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Випускник може продовжувати навчання на другому (магістерському) рівні та підвищувати свій професійний рівень і набувати часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі післядипломної педагогічної освіти.</p>
<p>5 – Викладання та оцінювання</p>	
<p>Викладання та навчання</p>	<p>Основними підходами до навчання є компетентнісний, діяльнісний, студентоцентризований та прикладний, спрямовані на підготовку професійної компетентності майбутніх вчителів географії, націлених на підвищення ефективності навчально-виховного процесу в школі. Викладання та навчання проводиться у формі лекцій, практичних занять, виробничої</p>

	педагогічної й польових навчальних практик, курсової роботи, що передбачає активізацію пошуково-творчої діяльності студентів.
Оцінювання	Екзамени, заліки, захист звіту з практики, захист курсової роботи, атестаційний екзамен.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області середньої географічної освіти або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів географічних і педагогічних наук, які характеризуються комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в школі.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні і наукові цінності, економічні й політичні досягнення суспільства на основі розуміння перебігу історичних процесів, становлення світоглядних ідей.</p> <p>ЗК3. Здатність розуміти закономірності розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу, суспільство, технології.</p> <p>ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення і аналізу інформації з різних джерел, до використання інформаційних й комунікативних технологій і оволодіння сучасними знаннями упродовж життя.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК7. Навички працювати автономно, в команді та в міжособистісній взаємодії.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Спроможність дотримуватися норм здорового способу життя, використовувати різні види та форми рухової активності та впроваджувати їх у особисту та професійну діяльність.</p>
Фахові компетентності (ФК)	ФК1. Здатність демонструвати знання про структуру географії, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії розвитку, значення для

суспільства.

ФК2. Здатність до пошуку джерел географічної інформації та її наукового опрацювання і використання, зокрема, порівняння, аналізу і представлення на основі географічних методів і підходів, у тому числі інформаційних технологій.

ФК3. Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер Землі.

ФК4. Здатність використовувати поняття, концепції, парадигми, теорії географії для характеристики природних та суспільних явищ і процесів на різних просторових рівнях.

ФК5. Здатність розуміти та пояснювати особливості фізико-географічних об'єктів у геосферах, взаємозв'язки у ландшафтах і біогеоценозах та здійснювати їх фізико-географічну характеристику.

ФК6. Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва в умовах інтеграційних процесів у регіонах світу.

ФК7. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати наслідки антропогенного впливу на довкілля.

ФК8. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати і пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства.

ФК9. Здатність аналізувати закономірності територіальної організації життєдіяльності населення світу та України в контексті загострення демографічних проблем.

ФК10. Здатність оцінювати сучасний стан, тенденції і проблеми соціально-економічного розвитку України та регіонів світу.

ФК11. Здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності.

ФК12. Здатність застосовувати знання з психології та педагогіки з метою організації навчально-виховного процесу та вдосконалення власної педагогічної майстерності.

ФК13. Здатність аналізувати сучасні педагогічні

	<p>технології та методики навчання географії з метою підвищення ефективності навчально-пізнавальної діяльності учнів, педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами, забезпечення в освітньому середовищі сприятливих умов для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.</p> <p>ФК14. Здатність організувати роботу учнів на підґрунті розуміння психолого-педагогічних засад застосовування методів і форм перевірки навчальних досягнень учнів із географії, адекватно оцінювати рівень сформованості їхніх предметних географічних компетентностей.</p> <p>ФК15. Здатність проектувати та проводити позакласну та позашкільну виховану роботу.</p> <p>ФК16. Здатність застосовувати картографічні вміння та формувати вміння учнів працювати із картографічними засобами навчання.</p> <p>ФК17. Здатність упроваджувати компетентнісний, діяльнісний та індивідуальний підхід у процесі проектування й проведення навчальних занять із географії.</p> <p>ФК18. Здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p>ПРН1. Знати свої права і громадянські обов'язки, усвідомлювати цінності вільного (демократичного) суспільства та верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПРН2. Знати та розуміти основні концепції, теорії та загальну структуру географічної науки, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі наук.</p> <p>ПРН3. Знати і вміти застосовувати географічну термінологію й номенклатуру у процесі характеристики природно-територіальних та суспільно-територіальних комплексів різних просторових рівнів.</p> <p>ПРН4. Пояснювати фізико-географічні і суспільно-географічні явища та процеси на глобальному, регіональному та локальному рівнях.</p> <p>ПРН5. Пояснювати зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом антропогенних чинників, формулювати наслідки діяльності людини у довкіллі.</p> <p>ПРН6. Знати і застосовувати сучасні теоретичні та</p>

практичні основи методики навчання географії в школі на засадах компетентісно орієнтованого підходу.

ПРН7. Знати і застосовувати психолого-педагогічні основи навчання і виховання учнів, педагогічної майстерності вчителя.

ПРН8. Уміти обробляти і аналізувати інформацію із різних джерел, використовувати інформаційні й комунікативні технології, оволодівати сучасними знаннями упродовж життя.

ПРН9. Здійснювати спілкування рідною та іноземною мовою на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності.

ПРН10. Уміти працювати автономно та в команді, мати навички міжособистісної взаємодії.

ПРН11. Пояснювати особливості Землі як планети і аналізувати склад і будову геосфер, характеризувати перебіг процесів, які в них відбуваються.

ПРН12. Знати, розуміти і застосовувати основи наукових знань із геології, геоморфології, метеорології та гідрології, біогеографії та ландшафтознавства у процесі навчання географії в школі.

ПРН13. Знати, розуміти і застосовувати основи наукових знань із соціально-економічної географії України та світу і географії населення у процесі навчання географії в школі.

ПРН14. Здійснювати відбір, аналіз, представлення і поширення географічної інформації щодо технологій виробництва та галузей світового господарства.

ПРН15. Знати, розуміти і вміти застосовувати в професійній діяльності картографічний метод та елементи геоінформаційних технологій.

ПРН16. Уміти самостійно вести польові природознавчі, фізико-географічні й суспільно-географічні дослідження, необхідні для організації практичних занять із географії в школі та у позашкільній діяльності.

ПРН17. Застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.

ПРН18. Уміти аналізувати сучасні педагогічні технології та методики навчання географії з метою забезпечення в освітньому середовищі сприятливих умов для кожного учня, залежно від його

	<p>індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів, педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами, підвищення ефективності їх навчально-пізнавальної діяльності.</p> <p>ПРН19. Діяти у відповідності до норм здорового способу життя та формувати в учнів уміння їх дотримуватись.</p> <p>ПРН20. Проектувати урочну, позаурочну та позашкільну навчально-виховну роботу вчителя на підґрунті краєзнавчого принципу навчання географії.</p> <p>ПРН21. Уміти давати комплексні фізико-географічні характеристики зональних та азоняльних природно-територіальних комплексів різних просторових рівнів.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Забезпечення викладання лекційних занять докторами наук, проведення практичних занять науково-педагогічними працівниками з високим рівнем наукової та професійної активності. Викладачі кафедри географії та методики її навчання мають багаторічний досвід роботи в галузі вищої освіти, в закладах освіти, є авторами шкільних підручників, навчально-методичних видань, зокрема, для вчителів із компетентнісного навчання географії. Необхідний рівень професіоналізму викладачів забезпечується підвищенням кваліфікації, стажуванням, в т. ч. закордонними, участю у сертифікатних програмах.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Забезпечення відповідно до ліцензійних умов повною мірою навчальними приміщеннями, спортивними залами, приміщеннями для науково-педагогічних працівників, бібліотекою, гуртожитками, їдальнею та буфетами, медичним пунктом.</p> <p>Викладання навчальних дисциплін освітньої програми «Середня освіта (Географія)» здійснюється в спеціалізованих кабінетах. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки.</p> <p>Для організації освітнього процесу використовуються музейні і навчальні комплекси-кабінети на природничому факультеті та факультеті історії та географії («Еволюційної зоології», «Загальної і регіональної геології імені В. І. Вернадського», «Меморіальна аудиторія імені І. А. Зязюна», кімнати-музеї В. О. Сухомлинського і А. С. Макаренка, Короленківський центр країнознавства, ботанічний сад,</p>

	<p>Центр лідерства та творча лабораторія імені А. С. Макаренка, спеціалізовані кабінети – етнографії, загального землезнавства, фізичної географії, інноваційних освітніх технологій, картографії та ГІС-технологій, комп'ютерний клас. В аудиторіях наявний бездротовий доступ до мережі Інтернет, мультимедійне обладнання.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Фонди бібліотеки імені М. А. Жовтобрюха Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, до складу якої входить чотири читальних зали, містять підручники, навчальні посібники, періодичні фахові видання, довідкову та іншу навчальну літературу. Обсяг фондів є достатнім для самостійної та індивідуальної роботи студентів денної та заочної форм навчання. Здобувачі мають можливість користуватися фондами електронної бібліотеки, до складу якої входять наукові та науково-методичні публікації провідних вітчизняних і зарубіжних науковців. Забезпечення усіх освітніх компонентів, передбачених освітньою програмою, навчально-методичним забезпеченням встановленого зразка; наявність угод із базами, де передбачено проходження бакалаврами навчальних і виробничих практик.</p>
<p>9 – Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Можлива, за бажанням студента</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>На основі двосторонніх угод між ПНПУ імені В. Г. Короленка та зарубіжними навчальними закладами</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Не передбачено</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньої програми «Середня освіта (Географія)»

Код о/к	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. ОБОВ'ЯЗКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ТА ПРАКТИКИ			
1.1. Загальна підготовка			
3.01	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	залік, залік
3.02	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
3.03	Фізичне виховання	3	залік
3.04	Історія української державності та національної культури	3	залік
3.05	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі освіти	4	залік
3.06	Стратегія сталого розвитку	3	залік
3.07	Основи наукових досліджень	3	залік
1.2. Професійна підготовка			
П.01	Університетська освіта та академічне письмо	3	залік
П.02	Психологія	6	екзамен
П.03	Педагогіка	6	екзамен
П.04	Основи інклюзивної освіти	3	залік
П.05	Основи педагогічної майстерності	3	залік
П.06	Загальне землезнавство	4	екзамен
П.07	Основи теорії суспільної географії	4	екзамен
П.08	Геологія з основами геоморфології	5	залік
П.09	Картографія з основами ГІС-технологій	7	залік
П.10	Метеорологія та кліматологія	4	екзамен
П.11	Гідрологія	4	екзамен
П.12	Вікова фізіологія та шкільна гігієна	3	залік
П.13	Географія Полтавщини	3	залік
П.14	Географія населення з основами демографії	4	екзамен
П.15	Біогеографія та географія ґрунтів	3	залік
П.16	Методика позашкільної освіти	3	залік
П.17	Ландшафтознавство	3	залік
П.18	Фізична географія України	6	залік, екзамен
П.19	Географія світового господарства з основами технологій виробництва	6	екзамен
П.20	Фізична географія материків та океанів	9	залік, екзамен
П.21	Сучасні технології навчання географії	4	екзамен
П.22	Методика навчання географії	10	залік, екзамен
П.23	Економічна та соціальна географія України	8	екзамен
П.24	Економічна та соціальна географія світу	8	екзамен
П.25	Курсова робота	3	д. залік
П.26	Навчальна комплексна краєзнавчо-географічна практика	6	д. залік
П.27	Виробнича педагогічна практика у позашкільній освіті	3	д. залік
П.28	Навчальна педагогічна практика	3	д. залік
П.29	Фізико-географічна польова практика	3	д. залік

П.30	Виробнича педагогічна практика	12	д. залік, д. залік
П.31	Практика з соціально-економічної географії	3	д. залік
	Атестація	3	
2. ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ			
В.01	Дисципліна за вибором студента	4	залік
В.02	Дисципліна за вибором студента	4	залік
В.03	Дисципліна за вибором студента	4	залік
В.04	Дисципліна за вибором студента	4	залік
В.05	Дисципліна за вибором студента	4	залік
В.06	Дисципліна за вибором студента	4	залік
В.07	Дисципліна за вибором студента	4	залік
В.08	Дисципліна за вибором студента	4	залік
В.09	Дисципліна за вибором студента	4	залік
В.10	Дисципліна за вибором студента	4	залік
В.11	Дисципліна за вибором студента	4	залік
В.12	Дисципліна за вибором студента	4	залік
В.13	Дисципліна за вибором студента	4	залік
В.14	Дисципліна за вибором студента	4	залік
В.15	Дисципліна за вибором студента	4	залік

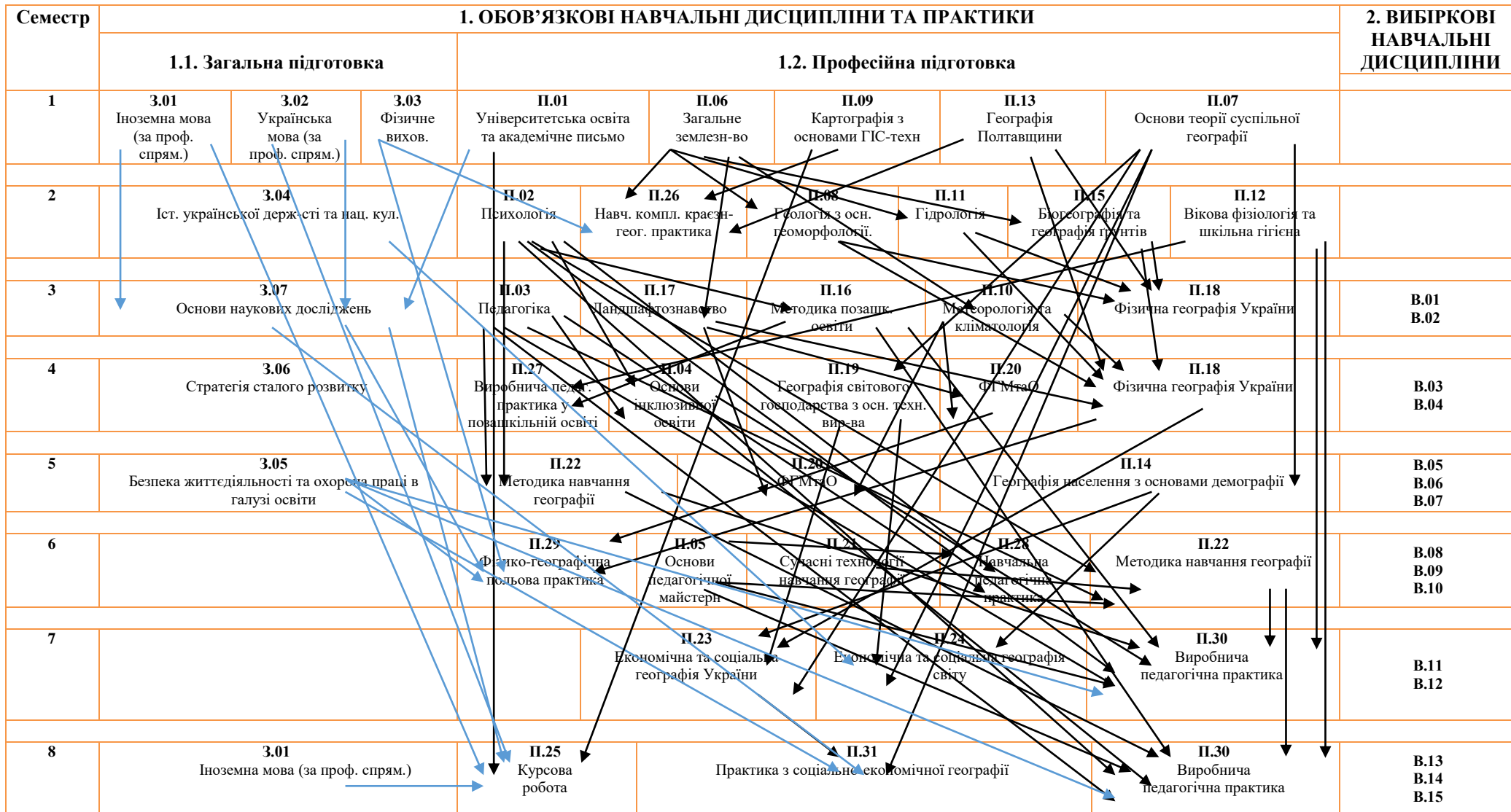
2.2. Структура освітньої програми «Середня освіта (Географія)» з додатковою спеціалізацією за вибором студента

№ з/п	Код о/к	Назва компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Тип компоненти
<i>I семестр</i>			
1	3.01	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
2	3.02	Українська мова (за професійним спрямуванням)	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
3	3.03	Фізичне виховання	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
4	П.01	Університетська освіта та академічне письмо	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
5	П.06	Загальне землезнавство	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
6	П.07	Основи теорії суспільної географії	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
7	П.09	Картографія з основами ГІС-технологій	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
8	П.13	Географія Полтавщини	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
<i>II семестр</i>			
9	3.04	Історія української державності та національної культури	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
10	П.02	Психологія	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
11	П.08	Геологія з основами геоморфології	Обов'язкова,

			цикл професійної підготовки
12	П.11	Гідрологія	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
13	П.12	Вікова фізіологія та шкільна гігієна	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
14	П.15	Біогеографія та географія ґрунтів	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
15	П.26	Навчальна комплексна краєзнавчо-географічна практика	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
III семестр			
16	3.07	Основи наукових досліджень	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
17	П.03	Педагогіка	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
18	П.10	Метеорологія та кліматологія	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
19	П.16	Методика позашкільної освіти	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
20	П.17	Ландшафтознавство	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
21	П.18	Фізична географія України	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
22	В.01	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
23	В.02	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
IV семестр			
24	3.06	Стратегія сталого розвитку	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
25	П.04	Основи інклюзивної освіти	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
26	П.18	Фізична географія України	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
27	П.20	Фізична географія материків та океанів	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
28	П.19	Географія світового господарства з основами технологій виробництва	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
29	П.27	Виробнича педагогічна практика у позашкільній освіті	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
30	В.03	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
31	В.04	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
V семестр			
32	3.05	Безпека життєдіяльності та охорона праці в галузі освіти	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
33	П.14	Географія населення з основами демографії	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
34	П.20	Фізична географія материків та океанів	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
35	П.22	Методика навчання географії	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
36	В.05	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
37	В.06	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
38	В.07	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова

<i>VI семестр</i>			
39	П.05	Основи педагогічної майстерності	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
40	П.21	Сучасні технології навчання географії	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
41	П.22	Методика навчання географії	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
42	П.28	Навчальна педагогічна практика	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
43	П.29	Фізико-географічна польова практика	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
44	В.08	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
45	В.09	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
46	В.10	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
<i>VII семестр</i>			
47	П.23	Економічна та соціальна географія України	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
48	П.24	Економічна та соціальна географія світу	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
49	П.30	Виробнича педагогічна практика	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
50	В.11	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
51	В.12	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
<i>VIII семестр</i>			
52	З.01	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	Обов'язкова, цикл загальної підготовки
53	П.25	Курсова робота	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
54	П.30	Виробнича педагогічна практика	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
55	П.31	Практика з соціально-економічної географії	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
56	В.13	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
57	В.14	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова
58	В.15	Дисципліна за вибором студента	Вибіркова

2.3. Структурно-логічна схема ОП

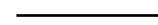

Умовні позначення:

зв'язки між освітніми компонентами різних циклів

зв'язки між освітніми компонентами одного циклу

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються в Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка за освітньою програмою 014.07 «Середня освіта (Географія)» здійснюється в формі атестаційних екзаменів: із професійно-предметної підготовки, із професійно-педагогічної підготовки, які мають на меті встановлення сформованості у здобувача загальних і фахових компетентностей та рівня досягнення ним програмних результатів навчання, передбачених даною Освітньою програмою.

За результатами екзаменів атестаційною комісією, призначеною наказом ректора Університету, приймається рішення про присудження (відмову в присудженні) кваліфікації: бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю «Географія», учитель географії.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

У разі відмови атестаційною комісією у присудженні здобувачеві кваліфікації, передбаченої даною Освітньою програмою, він отримує Академічну довідку встановленого зразка.

4. Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми «Середня освіта (Географія)»

4.1. Матриці відповідності програмних компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за РНК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	+			+
ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і економічні й політичні досягнення суспільства на основі розуміння перебігу історичних процесів, становлення світоглядних ідей та філософського осягнення дійсності.	+			+
ЗК3. Здатність розуміти закономірності розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, техніку і технології.	+			+
ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення і аналізу інформації з різних джерел, до використання інформаційних й комунікативних технологій і оволодіння сучасними знаннями упродовж життя.		+	+	+
ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.			+	
ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.			+	
ЗК7. Навички працювати автономно, в команді та в міжособистісній взаємодії.		+	+	+
ЗК8. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.		+		+
ЗК9. Спроможність дотримуватися норм здорового способу життя, використовувати різні види та форми рухової активності та впроваджувати їх у особисту та професійну діяльність.		+		+

Спеціальні (фахові) компетентності				
ФК1. Здатність демонструвати знання про структуру географії, предмет її дослідження, місце і зв'язки в системі наук, етапи історії розвитку, значення для суспільства.	+			
ФК2. Здатність до пошуку джерел географічної інформації та її наукового опрацювання і використання, зокрема, порівняння, аналізу і представлення на основі географічних методів і підходів, у тому числі інформаційних технологій.		+	+	
ФК3. Здатність до всебічного аналізу складу і будови геосфер Землі.	+	+		
ФК4. Здатність використовувати поняття, концепції, парадигми, теорії географії для характеристики природних та суспільних явищ і процесів на різних просторових рівнях.	+	+		
ФК5. Здатність розуміти та пояснювати особливості фізико-географічних об'єктів у геосферах, взаємозв'язки у ландшафтах і біогеоценозах та здійснювати їх фізико-географічну характеристику.		+	+	
ФК6. Здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва в умовах інтеграційних процесів у регіонах світу.		+	+	
ФК7. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем та людиною, розуміти та пояснювати наслідки антропогенного впливу на довкілля.	+			+
ФК8. Здатність встановлювати роль і місце України у сучасному світі в контексті географічних чинників її розвитку, аналізувати і пояснювати особливості геопросторової організації природи, населення і господарства.		+		
ФК9. Здатність аналізувати закономірності територіальної організації життєдіяльності населення світу та України в контексті загострення демографічних проблем.		+		
ФК10. Здатність оцінювати сучасний стан, тенденції і проблеми соціально-економічного розвитку України та регіонів світу.		+		

ФК11. Здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності.		+	+	
ФК12. Здатність застосовувати знання з психології та педагогіки з метою організації навчально-виховного процесу та вдосконалення власної педагогічної майстерності.	+	+	+	
ФК13. Здатність аналізувати сучасні педагогічні технології та методики навчання географії з метою підвищення ефективності навчально-пізнавальної діяльності учнів, педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами, забезпечення в освітньому середовищі сприятливих умов для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.		+	+	+
ФК14. Здатність організувати роботу учнів на підґрунті розуміння психолого-педагогічних засад застосовування методів і форм перевірки навчальних досягнень учнів із географії, адекватно оцінювати рівень сформованості їхніх предметних географічних компетентностей.		+		+
ФК15. Здатність проектувати та проводити позакласну та позашкільну виховану роботу.		+	+	+
ФК16. Здатність застосовувати картографічні вміння та формувати вміння учнів працювати із картографічними засобами навчання.		+		
ФК17. Здатність упроваджувати компетентнісний, діяльнісний та індивідуальний підхід у процесі проектування й проведення навчальних занять із географії.		+	+	+
ФК18. Здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності.		+	+	+

П.11				+							+	+									
П.12							+										+	+	+		
П.13		+	+	+	+							+	+							+	+
П.14				+									+								
П.15				+								+	+								
П.16						+	+											+		+	
П.17				+								+	+								
П.18		+	+	+	+															+	+
П.19		+		+									+	+							
П.20		+	+	+	+																+
П.21						+	+					+	+					+		+	
П.22						+	+					+	+					+		+	
П.23		+	+	+	+								+							+	
П.24		+	+	+	+								+	+							
Курсова робота								+	+						+						
НККГП										+						+					+
ВППО						+	+			+					+	+	+			+	
НПП						+	+			+					+	+	+			+	
ФГПП										+					+						+
ВПП						+	+			+					+	+	+			+	
ПСЕГ										+					+						+

Гарант освітньої програми

О. ФЕДІЙ